

ВИСНОВОК

Моделювання на основі поєднання даних обліку фітофагів та їх розподілу в агроєкосистемі шляхом побудови фрактальних матриць мінімізує вплив гетерогенності агроєнозу на кінцевий діагностичний результат.

ЛІТЕРАТУРА

1. Газале М. Гномон. От фараонов до фракталов / М. Газале. — Москва-Ижевск: Институт компьютерных исследований, 2002. — 272 с.
2. Облік шкідників і хвороб сільськогосподарських культур / Під ред. В.П. Омелюти. — К.: Урожай, 1986. — 296 с.
3. Руководство к обследованию вредной энтомофауны почвы / С.П. Иванов, И.Д. Белановский, М.С. Ефименко, Е.Н. Житкевич / Под ред. С.П. Иванова. — Киев-Полтава: Дер-

жавне видавництво колгоспної та радгоспної літератури УРСР, 1937. — 302 с.

4. Руководство по учету вредителей и поврежденный овощных и бахчевых культур для наблюдательных пунктов Службы учета. — Л.-М.: Издание Сектора Службы чета ОБВ, 1934. — 108 с.

5. Фокін А.В. Іздець *Latibulus argiolus* Rossi: поведінка та екологія / А.В. Фокін. — К.: Колобіт, 2005. — 80 с.

6. Фокін А.В. Ґрунтові фітофаги: енергетична концепція визначення рівнів та порогів шкідливості / А.В. Фокін. — К.: Колобіт, 2008. — 152 с.

Фокин А.В.

Принципы фрактальной фитосанитарной диагностики агроэноза

Моделирование на основе объединения данных учета фитофагов и их распределения в агроэкосистеме, путем построения фрактальных матриц, минимизирует

влияние гетерогенности агроэноза на конечный диагностический результат.

агроэноз, фитосанитарная диагностика, фракталы

Fokin A. V.

Principles of fractal phytosanitary diagnostics of agroecosis.

It is described the modeling which is based on combination of monitoring data of phytophages' number and their distributions in an agroecosystem, by creation of fractal matrixes. Application of fractal matrixes reduces influence of heterogeneity of an agroecosis on final diagnostics result.

agroecosis, phytosanitary diagnostics, fractals

Рецензент:

Доля М.М., доктор сільськогосподарських наук, професор, чл.-кор. НААН Національний університет біоресурсів і природокористування України

КОЛІРНА ПАСТКА

проти оленки волохатої у плодових садах

Ентомологам добре відомо, що більшість видів комах, у тому числі шкідники сільськогосподарських культур, реагують на різні кольори спектра світла. Наприклад, більшість видів лускокрилих, попелиці, комарі летять на білий колір, а такий небезпечний шкідник, як вишнева муха, що завдає шкоди черешні й вишні, масово летить на жовті колірні пастки. У практиці цей факт використовується для сигналізації про початок і закінчення льоту цих шкідників, що необхідно

для точного визначення строків хімічних обробок.

Оленка волохата — один із широко поширених шкідників низки сільськогосподарських культур у весняний період (період цвітіння), у тому числі всіх плодових. В окремі роки, за масового розмноження виду, жуки можуть пошкодити 55—60% квітів, виїдаючи тичинки і маточки, а отже — і знизити врожай.

З'являється цей шкідник рано навесні на перших квітучих рослинах, в основному на бур'янах.

Як тільки починають цвісти плодові дерева, жуки перелітають в сади. Труднощі захисту від цього виду полягають у тому, що в період цвітіння не можна застосовувати хімічні засоби контролю чисельності, оскільки разом із шкідниками загинуть корисні комахи — запилювачі та ентомофаги, а це також зменшує врожайність.

У 2013 і 2014 роках в присадібному саду до початку цвітіння дерев, я поставив 4 тази і 2 відра, пофарбованих у блакитний колір, та наповнив їх чистою водою. Щовечора з цих ємностей я вибирав жуків оленки, що плавали у воді. За період цвітіння дерев щодня я збирав по півтора відра мертвих жуків. Кожного разу після збирання жуків я мив ці ємності і знову заливав у них чисту воду.

У ємності іншого кольору жуки не потрапляли.

Вважаю, що таким методом я зберіг квіти без пошкоджень, а отже захистив і врожай плодів. Цей спосіб можна віднести до екологічно чистих, безпечних для людини і навколишнього середовища, простим для застосування та маловитратним.

Досвідом поділився практик
Беспалько В.А., м. Київ

